

Muusikaõpetus**1. klass** (70 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	1. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Meetrum ja rütm</p> <p>Mõisted – taktimõõt, taktijoon, takt</p> <p>Rütmilised kaasmängud</p> <p>improvisatsioon</p> <p>Dünaamikamärgid</p> <p>Meloodia liikumise suuna jälgimine</p> <p>Kõrgete ja madalate helide eristamine</p> <p>Astmed SO-MI-RA</p> <p>Algteadmised noodikirjast</p> <p>Laulmise ja hääle arendamine</p> <p>Õige laululise hingamise arendamine kõlalise puhtuse, selge diktsiooni ning ilmekuse saavutamiseks.</p> <p>Eakohased lastelaulud, eesti ja teiste rahvaste mängulaulud ja kaanonid</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: <ul style="list-style-type: none"> Mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas Mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu Laulab meloodiat käemärkide järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid) Laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule Laulab peast kooliastme ühislause: „Eesti hümn“ (F. Pacius), „Mu koduke“ (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell“ (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa“, „Teele, teele, kurekesed“, „Kevadel“ (Juba linnukesed ...), „Kevadpidu“ (Elagu kõik ...)

2. klass (70 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	2. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Laulmine</p> <ul style="list-style-type: none"> Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust; laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause; laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid); kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel). 	<ul style="list-style-type: none"> Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt <i>üksi</i> ja rühmas; mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, <i>kaanoneid ning</i> teiste rahvaste laule; laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul;

	<ul style="list-style-type: none"> • Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO.
Pillimäng <ul style="list-style-type: none"> • Rakendab pillimängu kaasmängudes; • kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab keha-, rütmi- ja lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> fdes; • väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleolu.
Muusikaline liikumine Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises)	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; • tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
Omalooming <ul style="list-style-type: none"> • Väärtustab enese ja teiste loomingut; • kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus). 	<ul style="list-style-type: none"> • Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; • kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; • loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; • kasutab loovliikumist muusika meeoleolu väljendamiseks.
Muusika kuulamine ja muusikalugu <ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat; • kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel). 	<ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud visuaalselt ja kuuldeliselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill);
Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: • tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides: astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO₁ põhinevad mudelid.

3. klass (70 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	3. klassi lõpetaja õpitulemused
Laulmine Laulab loomuliku häälega üksinda ja koos teistega klassis ning ühe- ja/või kahehäälses koolikooris, mõistab laulupeo tähendust;	<ul style="list-style-type: none"> • Laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt <i>üksi</i> ja rühmas; • mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu

<p>laulab eesti rahvalaule (sh regilaule) ning peast oma kooliastme ühislause;</p> <p>laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid);</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (laulmisel).</p>	<p>ning meeoleu;</p> <ul style="list-style-type: none"> • laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, <i>kaanoneid ning</i> teiste rahvaste laule; • laulab eesti rahvalaule ja regilaule seoses kalendritähtpäevadega; • laulab erineva karakteri, helilaadi, taktimõõdu ning tempoga laule õpetaja valikul; • laulab peast kooliastme ühislause: Eesti hümn (F. Pacius), „Mu koduke" (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell" (L. Wirkhaus); lastelaulud: „Lapsed, tuppa", „Teele, tee, kurekesed", „Kevadel" (Juba linnukesed), „Kevadpidu" (Elagu kõik). • Õpib tundma astmeid SO, MI, RA, LE, JO, RA₁, SO₁, JO¹, NA, DI ja tajuma astmemudeleid (SO-MI, SO-RA, SO-MI-RA jne.) kuulmise, käemärkide, rütmistatud astmenoodi järgi.
<p>Pillimäng</p> <p>Rakendab pillimängu kaasmängudes;</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (pillimängus)</p> <p>seoses pillimänguga õpib tundma viiulivõtit, tähtnimesid ja nende asukohta noodijoonestikul.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kasutab keha-, rütm- ja lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> fdes; • väljendab pillimängus muusika sisu ja meeoleu; • on omandanud plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerimisel.
<p>Muusikaline liikumine</p> <p>* Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (liikumises)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeoleu ja ülesehitust liikumise kaudu; • tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
<p>Omalooming</p> <p>Väärtustab enese ja teiste loomingut;</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (omaloomingus).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütm- ja plaatpillidel; • kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; • loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; • kasutab loovliikumist muusika meeoleu väljendamiseks.

<p>Muusika kuulamine ja muusikalugu</p> <p>Kirjeldab suunavate küsimuste järgi ning omandatud muusika oskussõnadega kuulatavat muusikat;</p> <p>kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusika kuulamisel);</p>	<ul style="list-style-type: none"> • On tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, tämber, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); • kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; • <i>väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega;</i> • <i>seostab muusikapala selle autoriga</i> • on tutvunud kuuldeliselt ja visuaalselt eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); • eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat.
<p>Muusikaline kirjaoskus ja oskussõnad</p> <p>Kasutab muusikalisi teadmisi kõigis muusikalistes tegevustes (muusikalises kirjaoskuses).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes: <p style="text-align: center;"> </p> <ul style="list-style-type: none"> • tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides: <p>astmetel SO, MI, RA, LE, JO, RA¹, SO¹, JO¹, NA, DI põhinevad mudelid;</p> <p>JO- ja RA- astmerida (duur ja moll) seoses lauludega;</p> <p>mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodivältuse pikendajana; b) koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; c) muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; d) rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat;

	e) laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern, segno, volt</i> .
Õppekäigid Huvitub muusikast nii koolis kui ka väljaspool kooli	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjeldab kogetud muusikaelamusi ning avaldab nende kohta arvamust suulisel või muul looval viisil; • kasutab arvamust väljendades muusikalist oskussõnavara.

4. klass (70 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	4. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmitunde arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu</p> <p>Laulmine ja hääle arendamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Laulmine ja hääle arendamine; • Õige laululise hingamise arendamine kõlalise puhtuse, selge diktsiooni ning ilmekuse saavutamiseks; • Eakohased lastelaulud, eesti ja teiste rahvaste mängulaulud, kaanonid; • Kahehäälnelaulmine. <p>Muusikalised teadmised ja oskused:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meetrum ja rütm; • Mõisted – taktimõõt, taktijoon, takt, lõpujoon, rõhuline ja rõhuta pulsilööök, polka, valss, marss, bass, sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, duuri-molli heliastmik, duuri-molli kolmkõla; • Rütmilised kaasmängud; • Improvisatsioon; • Ilmekusmärgid; 	<ul style="list-style-type: none"> • laulab pingevabalt, selge diktsiooniga; • tunneb rütmivorme ja oskab neid lugeda ja lihtsaid ülesandeid koostada; • tunneb pille ja pilliliike; • mänguoskuse omandamine keha-, rütmi- ja plaatpillidel, plokkflöödil või 6-keelsel väikekandelil; • orienteerub relatiivses heliastmikus ja oskab laulda lihtsaid harjutusi JO-võtmes; • oskab õpitud astmeid paigutada noodijoonestikule etteantud JO-võtme järgi, • oskab lugeda ja ise koostada lihtsaid harjutusi astmenimede järgi; • tunneb duuri ja molli heliastmikku ja kolmkõla; • teab dünaamika märke: <i>p, f, mf, mp, <, ></i>; • oskab laulu kirjeldada õpitud ilmekusmärkide järgi; • teab ja oskab iseloomustada hääleliike: bass, sopran, alt, tenor; • oskab lahti seletada mõisteid: sopran, metsosopran, alt, tenor, bariton, bass.

<ul style="list-style-type: none"> • 2-, 3- ja 4-osaline taktimõõt; • Noodijoonestik; • Kordusmärgid; • JO-võti; • 2-häälsus rütmis ja laulus; • Vormiõpetus (2-3 osaline lihtvorm). <p>Meloodia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meloodia liikumise suuna jälgimine ühe- ja kahehäälses laulus; • Astmed SO-MI-RA-JO-LE-JO`-NA-DI-DI-RA-SO. <p>Muusika kuulamine:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevad žanrid muusikas; • Erineva karakteriga muusikapalad; • Erinevaid hääleliike illustreerivad muusikapalad; • Erinevaid pilliliike illustreerivad muusikapalad; • Erineva vormiga muusikapalad. 	
---	--

5. klass (70 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	5. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmitunde arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ühe ja paigutise kahehäälsusega laulud; • Kaanonid; • Rütmipüramiid; • Klaviatuur ja tähtnimed; 	<ul style="list-style-type: none"> • omandab loomuliku laulmisviisi, saavutab esinemiskindluse ühehäälses lauludega; • suudab rühmadega laulda kahehäälses kaanonis; • omandab nootide nimed rütmipüramiidis, oskab kasutada harjutustes kaheksandiknooti ja -pausi; • omandab algteadmised koori- ja orkestriliikidest; • tunneb ja oskab lühidalt iseloomustada õpitud rahvaste muusikat; • oskab improviseerida lihtsa rütmisaate

<ul style="list-style-type: none"> • Alteratsioon; • Sümfooniaorkester; • Rahvamuusika (eesti, soome, norra, vene, rootsi, läti, leedu); • Kooriliigid; • Improvisatsioon; • Häälemurre poistel. 	<p>rütmipillidel;</p> <ul style="list-style-type: none"> • tunneb noodirida ja omandab klaviatuuri ülesehituse (toonid).
--	---

6. klass (35 tundi)

Õppesisu ja -tegevus	6. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmitunde arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ühe ja paigutise kahehäälsusega laulud; • Võõrkeelne tekst; • Kaanonid; • Dünaamika; • Tempo; • Helilooja ja teema; • Variatsioonid; • W. A. Mozart; • Eesti muusika ajaloost; • Helide salvestamine; • Liittaktid; • Helilaad ja helistik. 	<ul style="list-style-type: none"> • saavutab esinemiskindluse ja -julguse ühe- ja lihtsa (kohatise) kahehäälsusega lauludega; • poisid julgevad kasutada erinevaid registreid (häälemurre); • omandab enamiku dünaamikaterminitest ja oskab neid lauludes kasutada; • omandab mõisted „teema“ ning „fraas“, oskab neid kuulamisel eristada ja iseloomustada; • õpib selgeks lühitutvustuse meie 19. sajandi teise poole kultuuriloost. Tunneb ära (koos autoriga) valiku tolle perioodi kooriloomingust; • kinnistab lihttakti mõiste ja teeb tutvust lihttaktiga; • omandab mõisted helilaad ja helistik; • kinnistab õpitud rütmifiguurid, oskab kasutada neid improviseerimisel (rütmilisel), moodustab variatsioone lihttaktides; • omandab alteratsioonimärgid ja nende kasutamise.

7. klass (35 tundi)

Õppesisu ja-tegevus	7. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmide arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kõlaühtlus, hääle individuaalsete omanduste (tämbid, diapason) väljakujundamine; • Ühe-, kahe- ja paigutised kolmehäälsusega laulud; • Ruum ja muusika; • Noodikirja tekkimine; • Keel-, puhk- ja löökpillid; • Rütmsaate improvisatsioon; • Maad ja rahvad – rahvaste muusika (Jaapan, Hiina, India, araabia maad, juudid). 	<ul style="list-style-type: none"> • saavutab noore hääle kõlaühtluse, selgitab diapasonid; oskab iseloomustada erinevaid tämbreid; • oskab koostada meloodilis-rütmilisi improvisatsioone; • omandab julguse improviseerimiseks (kasutades enda ja õpetaja teksti); • oskab kasutada alteratsioonimärke, tunneb klaviatuuril altereeritud noote; • oskab jälgida helide järgnevust (eriline tähelepanu pooltoonidel); • tunneb ja teab õpitud rahvaste muusikat, nende kultuuri ja traditsioone; oskab eristada õpitud rahvaste rahvamuusikat; • töötab läbi teemad „Ruum“, „Akustika“, „Helide omandused“; • omandab teadmised keel-, puhk- ja löökpillidest, nende arengust.

8. klass (35 tundi)

Õppesisu ja - tegevus	8. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmide arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Paralleelsed helistikud; • Vahelduv taktimõõt; 	<ul style="list-style-type: none"> • saavutab vaba, emotsionaalse, dünaamilise laulmisviisi; • suudab üksinda hoida oma partiid 4-häälses kaanonis; • omandab mõiste „paralleelsed helistikud“, oskab jälgida helistiku muutumist, • omandab teadmised klavipillidest ja nende arengust; • töötab läbi lühitutvustuse eesti popmuusika ajaloost;

<ul style="list-style-type: none"> • Eale vastava lauluvara – 1-, 2- ja 3-hääline; • Rahvaste muusika (Jamaika, Hispaania, Brasiilia, Austraalia); • Klahvpillid; • Eesti popmuusika ajalugu; • Stiilid (<i>rock</i>, <i>pop-rock</i>, kantri, neegrimuusika, disko); • Triool, süngoop; • T S D mõisted; 	<ul style="list-style-type: none"> • töötab läbi lühituvustuse rokkmuusika ajaloost, oskab eristada erinevaid stiile; • oskab kasutada õpitud rütmifiguure; • omandab teadmisi õpitud rahvaste muusikast, nende kultuurist ja traditsioonidest; • omandab mõisted „harmoonia“, „toonika“, „dominant“, „subdominant“.
--	--

9. klass (35 tundi)

Õppesisu ja-tegevus	9. klassi lõpetaja õpitulemused
<p>Aine õpetamise üldised eesmärgid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • anda muusikalisi teadmisi ja oskusi; • hääle kõlavuse, ilmekuse ning hääle individuaalsete omaduste arendamine; • rütmitude arendamine; • muusika kuulamise oskuse arendamine; • õpilaste tutvustamine muusika esitamise võimalustega. <p>Õppesisu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ühe-, kahe- ja kolmehääline laul; • Žanr ja vorm muusikas; • Filmimuusika; • Popmuusika Eestis (ansamblid, interpretid, heliloojad); • Raimond Valgre; • Arvutid ja muusika; • 20. sajandi muusika (impressionism – C. Debussy, neoklassitsism – J. Stravinski, ekspressionism – A. Schönberg); • Teksti rütmistamine; • Eesti muusika 20. sajandil (1970-2000 A. Pärt, V. Tormis, E. S. Tüür, E. Tamberg); • Homofoonia ja polüfoonia; 	<ul style="list-style-type: none"> • suudab tajuda ja hoida oma partiid lihtsas 3-häälses laulus; • suudab komponeerida (ei pea kirja panema) oma laulu; • tutvub filmimuusikaga läbi aegade; • tunneb tuntumate Eesti filmide muusikat ja autoreid; • omandab materjali meie popmuusikast, ansamblitest ja interpretidest; • tunneb muusikavorme ja žanre; oskab neist olulisemaid eristada; • oskab süveneda kuulnud teosesse ja kirjutab sellele programmi; • töötab läbi 20. sajandi muusika olulisemad stiiliperioodid; oskab eristada neil ajajärkudel loodud muusikat; • omandab täielikult põhikooli teoreetilise materjali.

<ul style="list-style-type: none">• Vormide, žanrite tundmine, eristamine	
---	--